Mε tonun asaria yen adunia noosiabu

Garin tore

Nde mε`ba doke mà tɔmbu kpuron bεεrε ka ben asaria nεrabu sɔɔra tii mɔru ka gem wεεbu ka sere si na ta tasa anduniaɔ,

Nde mɛ`dunia sɔɔ tɔmba ǹ ki bu tɔ nun asaria ka yɛru sariru dooru doke sere ba n ye tusa n dera daa kam ya dabia ma ya duniagibu daakari seeya. Yen sɔna yé tɔnu kanamɔ n kpuro kere yera ù wa u n tii mɔ kpa ù gere yè u bwisika, u tamaa doke kpa ù narùrabu ka yaaru biru ko,

Nde mɛ`yè ya kere yera tem mi ba wooda swii bu tɔnum asaria nɔni doke, n wa tirasi yu ku wii deema ù ka tii yina yen sɔ ba wii yoru diisiamɔ ka ba wii takaasi mɔ;

Nde mε`yè ya kere yera bu nɔɔsina ka bu bɔrɔnu dam kε tem baa,

Nde me`tire te soo tem tom bè ba. Waa ONUN yigberu soo ba tonun asarian tii, win girima ka win beere, ton duro ka ton kuron nerabu (goo kun goo kere) kpam naane kua. Ma ba yii bu (swaa kpee) ko ne tombun waaru ta koo ka sosi, kpa bu waaru gosia doonoorugiru mi tii mora kon kpa,

Nde me`tem ka tem me`mu, yigberu duuwa me ka ONU ba mua bu ko me`ba koo ko bu ka tonun asaria ka win tii morun tii tii girima doke,

Yè ya kere yera suam tem (tia) mɛ`tɔnun asaria ka win tii mɔrun swaa sɔɔ, n wa mɛ`ba yii ba nɛ ba koo ko bu yè ko mam mam.

Mεnno boko ge, ga yorasia ga nε:

me tonun asaria yen andunia noosia bi bu saawa, gaa ni bweseru baatere ka tem baamere mu kasu mu naa, n wa tombu kpuro, som ko yenu ka yigbenu kpuro, bà n tonun asaria noosia bi bwisika bu asaria girima dokebu ka tii moru wuu swaa daasia ka keu soosibu ka sere bwisi sosibu. Kpa bu ko me`ba koo ko n wa kpure kpure ba aweren temo, bu girima doke bi ka tii moo te sua, kpa bu ka som buru ko wuu si su waa yigbe te soon tombun tii ka tem me`ba mo min tombu soo.

Damba 1

Ba tɔmbu kpuro marawa ba tii mɔ, ba nε, girima ka saria sɔɔ. Ba ra bwisiku, ba dasabu mɔ, ma n weene ba n waasinε mɛrobisiru sɔɔ.

Damba 2

Baawere ko kpi u sariaba ka tii moo ni ba kpara min baruka digoo kun tuko, bwesera, wasin gona, durowa, kurowa, politikin beragia, n kun me bwisikunu gana.

Yen biru, n 'n kooro bu tem ka tem wunana politiki ka wooda swaa soo. Kà da tem min di tonu yarima, mu tii monu mua, mu ѝ muε ro.

Damba 3

Tonu baawere u waarun saria mo ka tii moru, ka sere mε ba koo wii yina.

Damba 4

Ba n goo yoru muamo, bu sere wii dendi. Ba yoru diisiabu ka yoru muaba yina.

Damba 5

Ba n goo takaasi mo, ba n ma goo noni swaaru soosino, bu sere goo nuku kosuru, ka sanani ka ma sere yè n n weens bu ton wundeko ni kuaa siimaa ko.

Damba 6

Baawere asaria mo yan kpuro bu wii tuburi ù n siribun tonu.

Damba 7

Tombu kpuro ba newa woodan bera (swaa soo) n maa weene tii yina bi ba ko ka be yina, bun saa tia bu ku goo suu wuna, n da ma ba saria ye sara, bu ka wa bu be taki di ka bu be noo kuuri be kpuro wooda ya ko be gane.

Damba 8

Tonu baawere u saria mo ù win tem siru ye fεagiru faaba kana ma ba wi toraa swεε yi soo wooda ya wi noo ka.

Damba 9

N n koro bu tonu yorasia, bu wii nua n kun me bu wii tem yara.

Damba 10

Tonu baawere u saria mo, naa nɛbu wolluyee, ù win mem gere bu noo dee dee samaan noni, kpa siri yeru te ta ǹ gonnu ka yaa murenamo, tu wunana ù n gem mo, yè n win baa ka win tirasi, tora te ba ma wi waasi tà ǹ qem, sirikobu bu asaria ko.

Damba 11

Tonu wi ba toraru waasi, ma ba ǹ gina ten see da noma tura, yen yεro kun gina gεε mo. Bà n koo wi siria n saria mo u goo kasu wi u koo ka wii yina.

N n weens bu tonu taars we yèn so u gaanu kua n kun me yèn so u gaanu duari ni nu n waa toraru ka asarian swaa soo, saname u ni kua Yen biru, n n weens bu yero taars we ya n kpaaru kere nde yè ba ko raa wii we saa ye u tora.

Damba 12

Tonun waarun gari, win yenu win noosina ka win berusebu ya n goo wa. Mena maa n n weene bu tonu beere biasia kam soo. N weene asaria yu ka tonu yina ka kookoo si sa sia mi.

Damba 13

Tonu baawere u saria mo ù da mi u ki, kpa ù win yεnu bani win temo.

Tonu baawere u saria mo ù tem gam n di see, ka da win tin tem, u koo ma kpi ù wure ù wuraa mi.

Damba 14

Bà n tɔnu takaasi mɔ, u saria mɔ ù waayeru kasu tem gam gia, kpa ù tem min baruka di.

Ba ǹ kpε bu asaria ye gbiisia ma ba seeda kua ba wa mà u torawa. N ǹ maa kooro bu asaria ye gbiisia ma win kookoosu kun saa dee dee n de mε yigbε baka te ONU ya yii.

Damba 15

Tonu baawaren sariawa u n saa tem gam tonu.

Ba ǹ goo yinarimo u n saa tem gam tonu, bu sere wii yinari ù tem swεyna.

Damba 16

Saa tonu saa gaa tura, ba n bweseru garu, tem gam tondu, gusu no saaru garu suu wune, ton kuro ka ton duro ba saria mo bu suana kpa bu bibu ma. Ben saria ya ne wa suanaan swaa soo.

Be ba ki bu suana sere bu gina noosina n kun tirasi.

Sa seewa sa tonun bweseru deemawa tem mi, bwese tera ta gbiiya n ma weenɛ bu ka tè yina.

Damba 17

Baawere, a, wi turowaa a be dabinaa, u kon win baa mowa.

Ba 'n kpε bu tɔnu win gaanu wɔrari ka dam.

Damba 18

Tonu baawere u ayeru mo: ù bwisiku nde mε u ki, u n dasabu mo, kpa ù gusuno sa; aye te ta dera u koo kpi ù gusuno saaru garu deri ù garu swii, nde mε u koo kpi ù gusuno saa wi turo, n kun mε sannu sannu, samaan wuswaao n kun mε win berao nde mε u ki.

Damba 19

Tonu baawere u saria mo ù gere mε u wa, u kun nande, kpa ù gari ka dabaaru yè u nua tem pusi mε u kpia ka mi u ki.

Damba 20

Tonu baawere saria mo ù mɛnno ka yigbɛru kó ta kun naanaanu ganu mo.

2. Ba ǹ goo tirasi mɔ`ù yigbɛru garu du.

Damba 21

Tonu baawere u saria mo ù win tem tombun wunanosu soo du ù n ki win tii tii, n kun mɛ ù somobu gabu wuba bé u ki bu wi wunana.

Tonu baawere koo kpi ù samaa somburu (bature somburu) ko, nde mε ba yen kpuna yii.

Mε samaa ya yii mi soora tem dam mu tasa. Swaa ye soo ba ko n da tεtε to, taki sari, sanam ka sanam, tombu kpuron noni biru n kun mε bokusao, bu ku goo tirasi ko u ka goo tεtε toowa.

Damba 22

Tonu baawere u saria mo u nom kɛru wa, mi win baa ya waa kpuro. Ka win tem kookari, ka mi noosina yè ya waa ka tem tukun dam, n wa win waaru tan girima mo.

Damba 23

Tonu baawere u saria mo ù som buru ko, ù gosi te u ki, ka ten yè ta mo n koo ka wi naawa kεru wa somburu tà n ra yora gaso.

Tombu kpuro, ba kosia teeru mo bu mua saa ba ka som bwese te eru mo´

Wi u somburu mo`kpuro u saria mo ù koriaru mua mε n weenε, sere tu wi win yɛnugibu turi mɛ ba kon ka waaru dimo dee dee, n koo koora buka be yina.

Tonu baawere u saria mo wi ka gabu bu som kowobun yigbɛ te ta ra ka be yinɛ swii, kpa bu kpan yigbɛ mɛrosu soo du si su ko nda ka be sunɛ.

Damba 24

Tonu baawere u saria mo ù wεra, u dwee, ù somburu ko u ku saka sarasia, kpa ù wεraru ka kosiaru giru mau sanam ka sanam.

Damba 25

Tonu baawere u saria mo ù waaru diisina me u koo ka win bwaa dobu, win bwe, ka win yenugibugia noori, nde dianun bera, yanu waayeru, dokotoro tim. Win somburu tà n yora, ù n bara ù n yemo kua, ka sere yè u mo yà n buera n kun ka win goru kiru, u saria mo nom kerun yigberu tu wii dera.

Yooniru ka biru ta saria mo bu te noori gem gem. Kuro wi na ka kuro kpaaru mo win bibu, ka wi na na ka kuro kpaaru mo n bibu, be kpuro somi tee tera ba ko be ko.

Damba 26

Tonu baawere weenε ù keu ko. Keu ya weenε bu ye ko n kun ka gobi, n n man kere keu dii piibinugia. Kei dii piibinunkeu ya saa tirasi. Keu noman som mεεribu gia ka gbankoko som mεεribugia n weenε bu n saa tombu kpurongia, saa ba ka yen saka tura.

Yè tonu kasu keu soo yera bwee dora, n wa tonum asaria ka win tiin morun noni dokebu bu dam sosi. Keu ya weene yu somi me noosina, suuru, ka kiru ta kon ka waa tem kpuro, bwese wuunu kpuro n kun me gusuno saarugibun mi. Kpa yu kpam yigbe baka te ba soka ONU somi ten wori soo me` ta koo ka sina seeru swii andunia soo.

Biin tundo ka biin mɛro ba ayeru mɔ bu ben bibu keu doke swaa yè ba ki sɔɔ.

Damba 27

Tonu baawere koo kpi, dwee bi tomba mo`ù bi du ma u ki, kpa ù bin baruba di. Tonu baawere koo kpi ù kasoo soo du kpa ù yen arufaani di.

N weens su ka tabu yari, n wa wi u kasoo mo`(gaanun gosiabun bera, tire yoran beran) ù yen arufaani di.

Damba 28

Tonu baawere u saria mo ù ko mε u koo ko, tombu soo ka tem tukumo, baayere ya n ka noo nε saria ka tii moo tèn gari ba kpara mi soo kpa tombu ka yè somburu ko.

Damba 29

Tonu, tirasi, sombura, wi yiiye ù samaa kua domi mi soora u ko win baayere siisia mɛ u ki.

Tonu à n asaria ka tii moru mo a n maa winsingia geriti, a n tii yε n wa goo ù ku ka googia mɛnna kpa wuu gu ka sina sεε. Ba nε mi be tonun ayera yora, mi n dia googiru ta torua.

Saria be ka tii mɔɔ te, ye kpuro, ba ǹ ka yo sɔmburu mɔ`bunanam. Nde mɛ yigbɛ bakate ONU ya yii mɛsuma ba koo sua.

Damba 30

Yè ka yè ba yii tonun asarian bera mi baasi, kpunaa gaa ka kookoosu gasu maa sari, si ba koo tusia nεnεm, tem gam, bu ka saria ka tii moo te ba kpara mi kpeera - sia pai.